

Vergaderjaar 2010–2011

32 430

Wijziging van de Algemene Ouderdomswet teneinde een korting te kunnen toepassen op de toeslag voor de echtgenoot die jonger is dan 65 jaar

F

NOTA NAAR AANLEIDING VAN HET VERSLAG

Ontvangen 17 december 2010

Het kabinet heeft met belangstelling kennis genomen van het verslag van de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid bij het wetsvoorstel Wijziging van de Algemene Ouderdomswet teneinde een korting te kunnen toepassen op de toeslag voor de echtgenoot die jonger is dan 65 jaar

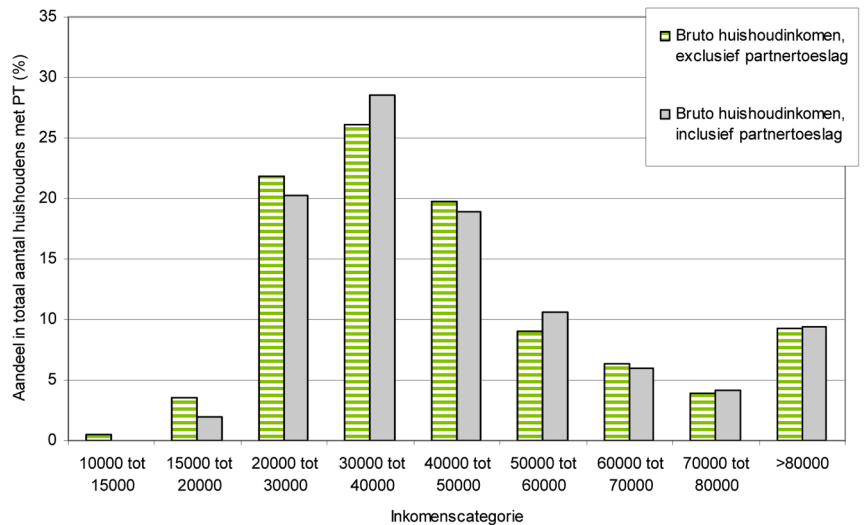
De leden van de fracties van de SP, CU en SGP hebben naar aanleiding van de memorie van antwoord nog enkele aanvullende vragen.

Ten eerste vragen de leden van deze fracties naar het aandeel betrokkenen met een volledig toegepaste korting, een gedeeltelijk toegepaste korting en zonder korting.

Wat betreft de omvang van deze drie groepen kan ik het volgende melden. In 2011 ontvangen zo'n 200 000 mensen een partnertoeslag. Uit voorlopige cijfers blijkt dat in 2011 minimaal 12 000 AOW-ers met een partner jonger dan 65 onder de 110% WML-grens vallen. Zij worden dus niet gekort. Van de overige AOW-ers met een partner jonger dan 65 in 2011 (ca. 185 000) zal het overgrote deel te maken krijgen met een volledig toegepaste korting en een beperkt aandeel gedeeltelijk gekort worden. De precieze aantallen zullen duidelijk worden nadat de SVB alle beoordelingen heeft uitgevoerd.

Vervolgens vragen deze leden naar de inkomensverdeling van de betreffende huishoudens in verschillende inkomenscategorieën.

De figuur op de volgende pagina geeft inzicht in de inkomenspositie van AOW'ers met partnertoeslag. Het gaat hierbij om cijfers op basis van een steekproef, die verder zijn bewerkt in het microsimulatiemodel van SZW.

Bron: Microsimulatiemodel SZW

De figuur laat zien dat het grootste deel van de AOW'ers die partnertoeslag ontvangen (ca. 75%) een bruto huishoudinkomen boven de € 30 000 (ca. 167% van het WML uit 2009) heeft.

De leden van deze fracties vragen verder wat het gemiddelde koopkracht-effect is op de huishoudinkomens per inkomenscategorie.

In onderstaande tekst zijn de inkomenseffecten weergegeven van verschillende inkomenscategorieën.

Huishoudens met een gezinsinkomen tot aan 110% WML zijn uitgezonderd van de maatregel, en hebben dus geen inkomenseffect. Voor de huishoudens met een gezinsinkomen net boven de inkomensgrens treedt een maximale inkomensdaling op van ongeveer 2¼%. Voor inkomens tussen de 130% WML en 150% WML ligt het inkomenseffect tussen de 2% en 2¼%. Het procentuele inkomenseffect neemt af bij hogere inkomens. Dit komt enerzijds omdat voor hogere inkomens een zelfde bruto inkomensdaling resulteert in een lagere netto daling, en anderzijds omdat bij hogere inkomens de inkomensmutatie samenhangend met de korting op de partnertoeslag gedeeld wordt door een hoger besteedbaar inkomen. Voor huishoudens met een gezinsinkomen op 300% WML bedraagt de inkomensdaling 1%.

Ook willen de leden van deze fracties weten wat de samenstelling van de betreffende huishoudens is, in de zin van voormalig kostwinners, voormalig tweeverdieners of voormalig uitkeringsafhankelijk. En vragen deze leden naar het arbeidsverleden van de partners (werkend, kortstondig zonder werk, langdurig zonder werk).

Een exacte uitsplitsing naar huishoudensamenstelling zoals gevraagd door de fracties is op basis van de beschikbare gegevens niet te leveren. Wel is bekend dat ca. 80% van de AOW'ers die een partnertoeslag voor een jongere partner ontvangen, de beschikking heeft over een aanvullend pensioen van minimaal € 5 000. Ook bekend is dat van alle AOW'ers met een partner beneden de 65 jaar ongeveer één op de drie geen partnertoeslag ontvangt vanwege eigen inkomsten van de partner. Van de AOW'ers met jongere partner die wel een partnertoeslag ontvangen gaat het in één op de vijf gevallen om een gekorte toeslag, voornamelijk als gevolg van inkomsten van de jongere partner.

Vervolgens vragen de leden van deze fracties naar de leeftijdsverdeling van de partners, in de categorieën jonger dan 55, 55–60 en 60–65.

De leeftijdsverdeling van de partners jonger dan 65 jaar is als volgt:

- Ongeveer 10% van de partners is 55 jaar of jonger
- Ongeveer een kwart van de partners is 56–60 jaar
- Ongeveer 65% is ouder dan 61–64 jaar.

Tot slot vragen deze leden naar de kansen op de arbeidsmarkt (werkbehoud, -hervatting of toetreding tot de arbeidsmarkt) van deze leeftijdscategorieën, verder uitgesplitst naar: reeds werkend, kortstondig uit de arbeidsmarkt, langdurig uit de arbeidsmarkt.

De meeste statistieken rond arbeidsparticipatie hebben betrekking op banen van 12 uur per week of meer. Voor zover de jongere partners naar op zoek gaan naar een baan met als specifiek doel de korting op de partnertoeslag te compenseren (bruto ca € 725 per jaar), dan zal dat in veel gevallen een baan van kleinere omvang zijn. Precieze cijfers rond de arbeidsmarktkansen van deze kleinere banen ontbreken.

Partners (jonger dan 65 jaar) van AOW-ers vallen grotendeels in de leeftijdscategorie 55–65 jaar. De arbeidsparticipatie in deze categorie is nog relatief laag, maar is het afgelopen decennium sterk toegenomen. De netto arbeidsparticipatie van vrouwen 45–55 jaar is tussen 1998 en 2009 opgelopen van 50% naar 68%. De participatie van vrouwen 55–65 jaar is verdubbeld van 18% in 1998 naar 35% in 2009. Ruim een derde van de werkende vrouwen in deze categorie heeft een partner met een AOW (zie ook onderstaande tabel).

Uit cijfers van het CBS blijkt voorts dat de arbeidsparticipatie van opvolgende cohorten vrouwen bij elk cohort op een hoger niveau ligt dan het voorliggende cohort. Dit suggereert dat de participatie van oudere vrouwen de komende jaren nog sterk zal toenemen.

Netto arbeidsparticipatie vrouwen

	Netto Arbeidsparticipatie vrouwen 55–65	Netto Arbeidsparticipatie vrouwen 45–55	Aandeel AOW'ers met jongere partner zonder toeslag
1998	17%	50%	24%
2000	20%	52%	26%
2002	22%	55%	27%
2004	25%	58%	29%
2006	28%	62%	31%
2008	32%	67%	34%
2009	35%	68%	

De minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
H. G. J. Kamp